

FELICITĂRI, DANA DUMITRESCU!

Vasile TODI

Zi albă ca un porțelan de Saxa, deasupra unei mări liniștite ca o mireasă după întâia noapte a nunții. Din capitala Banatului, în drumul meu spre mare, am poposit pentru o noapte la Sibiu și în zori, la plecare, am întârziat privind cum păstorii Mărginimii, cu babu alături, coborau cu turmele la iernat. Purtau haine curate, bărbierii ostășește și miroseau a cetini. Doar se întorc la neveste...

La primăvară, vor urca din nou în munții cei mari, ghidați de harta firelor de iarbă. Acum sunt veseli și cum ar putea fi altfel, câtă vreme poartă sentimentul primăverii în suflet. Mă gândesc la ei privind în ochiul albastru al mării fluidizând veșnicia. „Seamănă marea cu ochii mei?” m-a întrebat, telefonic, o dascăliță pe care, înainte de a o cunoaște, am întâlnit-o în

versurile lui Goga. „Seamănă – i-am răspuns – e albastră-verzuie”.

Răspund unui apel telefonic și aflu că sunt invitat de o doamnă a teatrului dobrogean, Dana Dumitrescu, la un spectacol în regia ei. Accept, convins că orice piesă aflată sub directoratul său scenic, nu poate fi lipsită de interes, cu atât mai mult cu cât ea se solidarizează cu empatie cu Sir Hubert von Herkomer în ideea că „arta în sensul total al cuvântului se face pentru tine, spectator”.

Și, iată-mă, spectator în stal la *Galceville din Chioggia*, a lui Goldoni în regia Danei Dumitrescu. Un spectacol care mi-a prilejuit întâlnirea cu o inspirată viziunea regizorală modernă. La sfârșitul său, sunt bucuros să constat că prin tinerii săi actori și regizori, teatrul românesc nu va putea fi înghesuit niciodată în patul lui Procust. Am felicitat-o pe această, foarte

tânăra doamnă a teatrului dobrogean și pentru selecția actorilor, proces anevoios și inspirat, la capătul căruia, Ana-Maria Ștefan a dovedit cu prisosință că a meritat încrederea regizorală.

Asemeni regizorilor deplini, Dana Dumitrescu nu a permis actorilor să fie deasupra situațiilor în care sunt puse personajele lor, fapt ce a asigurat spectacolului un meritat succes. Am aflat apoi, că Dana Dumitrescu, director al Teatrului de Stat din Constanța, actriță, regizor și dascăl de teatru, trăiește fiecare zi, convinsă că în lumea perisabilă, dăinuiește doar ceea ce obții prin muncă asiduă și seriozitate. Demult nu am mai fost „martor” la un spectacol în care regizorul își apropie atât de convingător actorii, în efortul de a sparge, împreună, coaja vieții pentru a ne arăta nouă spectatorilor ce este ascuns în ea. Felicitări, Dana Dumitrescu!

O, brad frumos

Radu GYR

*O, brad frumos, ce sfânt păreai
În altă sărbătoare.
Mă văd copil, cu păr bălai
Și ochii de cicoare.*

*Revăd un scump și alb cămin
Și chipul mamei sfinte,
Imagini de Crăciun senin
Mi-apar și azi în minte.*

*Un brad cu daruri și lumini
În amintiri se-arată,
În vis zâmbeste ca un crin
Copilul de altădată.*

*Azi nu mai vine Moș Crăciun
În noaptea de cenușă.
Ci doar tristețile se-adun
Să-mi plângă lângă ușă.*

*În frigul temniței mă frâng,
Sub lezezi reci, tăcute,
Împovărat de doruri plâng
În amintiri trecute.*

*Omătul spulberat de vânt
Se cerne prin zăbrele
Și-mi pare temnița mormânt
Al tinereții mele.*

EMINESCU, DOBROGEA ȘI... „TIMPUL” • EMINESCU, DOBROGEA ȘI... „TIMPUL”

Mihai EMINESCU

Într-adevăr, încă de pe vremea lui Herodot, Dobrogea era stăpânită de geți, care, îngemănați într-un singur stat cu dacii, țineau amândouă malurile Dunării. În vremea lui Cezar, Dobrogea e în mâinile romanilor, iar dacii și geții trecuseră de mult dincoace de Dunăre și se așezaseră definitiv aicea. Pe timpul împăraților, Dobrogea era populată, în orașe, de comercianți greci, pe șes, de sciții plugari și făcea parte din provincia Moesia Inferioară.

Poate că în vremea aceasta a fost epoca dezvoltării celei mai mari a provinciei. Cosmografia anonimului din Ravenna, o compilație din veacul al 7-lea după Crist, dar a cărei autenticitate e fără de nicio îndoială, ne citează orașele Dionisopolis, Bisoii, Timum, Tirissa, Callatis, Stratonis, Tomis (locul de exil al lui Ovid), în fine Istriopolis, toate colonii grecești de negoț (Cf. Ravennatis anonymi cosmographia, IV. 6), iar Pliniu Bătrânul citează ca orașe scitice Afrodiaias, Libistos, Zigere, Borcobe, Eumenia, Parthenopolis, Gerania. Pe itinerariul lui Antonin numărăm de la Silistra (Durostor) până la Noviodunum (Tulcea) șase orașe mai însemnate: Transmarisca (Turtucoaia), Capidava, Carso, Cio,

Constanța - ilustrată din 1923

Beroe, Troimis, iar de la Noviodunum (Tulcea) până la Callatis (Mangalia) două orașe: Ad Salices și Tomis (Küstengè).

Dacă mai adăugăm încă o parte din orașele Moesiei Inferioare tot la Dobrogea, vom avea însemnatul număr de 20 de orașe în acea provincie, dintre care cele mai multe au pierit fără de nicio urmă. Rămânând moștenire împărăției Răsăritului, Dobrogea a fost cutreierată, ca și Principatele Românești, de roiuri de popoare, de huni,

avari, pecenegi, cumani și în fine de tătari.

Intr-adevăr, pe la începutul veacului al XI-lea, cumanii sau polovții, un neam fino-tartaric, își părăsi așezarea de lângă Volga și ocupă Țările Române, din care au gonit pe chazari și pecenegi. Cum că în veacul al unsprezecelea, cu mult în urma venirii bulgarilor, stăpâneau în Dobrogea pecenegii se dovedește prin multe nume actuale de pârâuri și localități. Scoși au fost pecenegii de cumani, aliații viguroși ai Asanizilor contra Bizanțului. În fine, în veacul al treisprezecelea, epoca fondării principatului Valahiei, cumanii sunt scoși din țară de tătari, care se așezară cu predilecție în Dobrogea și sunt până azi acolo. Existența lor în acele părți îl face pe Mircea I să se numească, prin hrisoave, în toată forma, domn al țărilor tătărăști. Astfel, provincia a fost stăpânită succesiv de toate roiurile de popoare barbare care au trecut prin țările noastre, deși această stăpânire n-a întrerupt continuitatea de drept a împărăției bizantine, care-și menținea garnizoanele și organizația provincială mai cu seamă în orașele țarmurene și în olatele mai mult puțin întinse ale acelor orașe. Cu succes au fost luate orașele țarmurene de către Asanizi, pe când șesul însuși pare a fi rămas tătărăsc.

„Timpul” 19 august 1878

Foaia de Valu lui Traian

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Până la sfârșitul anului 2016 ne propunem ca toate străzile din comună să fie aduse la stadiul de asfalt

Florin MITROI - primar al comunei Valu lui Traian

Domnule primar, e prima apariție a localității dumneavoastră în jurnalul regional „Dobrogea”. Vă propun să facem această deschidere printr-o prezentare a comunei cu realizările și proiectele ei.

► În pragul sezonului rece, care marchează de cele mai multe ori și sistarea lucrărilor de infrastructură, mă simt dator să vă prezint stadiul în care încheiem anul din acest punct de vedere.

Lucrările de introducere a rețelei de canalizare au fost încheiate. Străzile și aleile care nu au fost executate până la acest moment au fost solicitate pe liste suplimentare pentru anul viitor. De asemenea, pe străzile din zona C a localității, pe care nu s-au montat încă acele cămine la limita proprietății, acest lucru se va executa cu fonduri de la bugetul local până la finalul anului viitor. Sunt conștient de disconfortul pe care îl-am creat cu aceste lucrări și vă mulțumesc pentru răbdare. Probabil, ați observat că am început deja remedierea străzilor. Chiar dacă pe străzile refăcute veți observa că terasamentul se mai lasă, vă asigurăm că observăm și noi acest lucru. Constructorul are obligația să remedieze pe cheltuiala lui ori de câte ori este necesar. Faptul că introducerea canalizării a fost finanțată din fonduri externe a însemnat și impunerea unui termen de finalizare a lucrărilor, respectiv 20 octombrie. De aceea, s-a acordat prioritate

săpăturilor în detrimentul refacerii. Acum că termenul a trecut, prioritate va avea refacerea. Până la finalul anului toate străzile vor fi aduse la starea inițială, iar străzile următoare vor fi asfaltate: Mihail Kogălniceanu, Cantonului, Crimeea, Mustafa Kemal Atatürk, Veche, Basarabiei, Viei, Islazului, Semănătorilor, Pădurii, Horia, Cloșca și Crișan (între Islazului și Nicolae Bălcescu), Nicolae Bălcescu, Nicolae Grigorescu, Împărat Traian - lista putând fi extinsă în funcție de fondurile alocate pentru Valu lui Traian în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală și de condițiile meteo. Atragem atenția pe această cale că, după asfaltare, se interzice cu desăvârșire efectuarea de săpături ce implică tăierea asfaltului.

Am înțeles că lucrați intens și la rețeaua de gaze.

► Lucrările de introducere a rețelei de gaze se vor încheia până la finele anului. Și aici, străzile și aleile rămase neexecutate vor beneficia de rețea de gaze în cursul anului viitor. Pe sistemele deja puse în funcțiune, foarte mulți beneficiari așteaptă să fie branșați, însă aceasta este o chestiune care ține exclusiv de Congaz. Din cauza numărului foarte mare de solicitări, s-a ajuns ca din momentul depunerii cererii de branșare și până la alimentarea efectivă cu gaze să treacă și 4-5 luni.

Cum rămâne cu situația trotuarelor?

► Lucrările de turnare trotuare au fost demarate pe Calea Dobrogei (drumul național). Vor continua anul acesta atât cât permite vremea caldă, urmând să continue anul viitor și în interiorul comunei. Știu că am avut solicitări de trotuare și în interior, însă toate aceste investiții

trebuie sincronizate. Iată că patru ani de zile am lucrat la infrastructura subterană. Proiectele de gaze și canalizare au cuprins toată comuna și era normal să așteptăm ca pe o stradă să se finalizeze tot ce înseamnă subteran pentru a trece la asfaltare și trotuare. Din acest motiv au existat străzi afectate de lucrările de introducere a rețelei de gaze la începutul anului 2013 de exemplu, dar pe care nu le-am asfaltat pentru că știam că în 2015 vor fi distruse de săpăturile pentru canalizare și racordurile aferente. Acum, că și acestea au fost finalizate, putem trece la asfaltare, trotuare și spații verzi.

Ce o să aducă Anul Nou în dar, cetățenilor din Valu lui Traian?

► Pentru anul 2016, în afară de finalizarea totală a lucrărilor de gaze și canalizare, mai avem proiecte întocmite pentru un centru de informare turistică, drum de centură, parcuri, trotuare, infrastructură cartiere noi - în special zona F a localității, extindere rețele electrice, pietruirea străzilor de pământ din cartierul Afumați și a aleilor din vatra satului, Grădinița cu program prelungit Valea Seacă, continuarea programului de asfaltare, extinderea Școlii Valea Seacă și realizarea unei Săli de sport, dalare canal colector și podețe casetate plus multe altele.

În concluzie, până la sfârșitul anului 2016 ne propunem ca toate străzile din comună să fie aduse la stadiul de asfalt, această realizare depinzând în cea mai mare parte de rapiditatea deciziilor de la minister.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

SCUTIRI DE TAXE PENTRU CETĂȚENII NOȘTRI

FELICIA MIRONESCU

Sunt scutiți de la plata taxelor de pază comunală și/sau iluminat următoarele categorii de contribuabili:

- veteranii de război, văduvele de război și văduvele nerecăsătorite ale veteranilor de război;
- persoanele fizice prevăzute la art. 1 al Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatură,
- persoanele fizice, proprietare ale locuințelor, ce au împlinit vârsta de 65 de ani;
- persoanele fizice ce au activat și s-au pensionat din domeniul Apărării Naționale, Ordinii și liniștii publice și Siguranței Naționale, dar ale căror venituri familiale nu depășesc nivelul salariului mediu brut pe țară.
- angajații Poliției Locale Valu lui Traian și agenții Postului de Poliție Rurală Constanța, ce își desfășoară activitatea pe raza comunei Valu lui Traian;
- organizațiile neguvernamentale având ca obiect furnizarea de servicii sociale și întreprinderile sociale ca furnizori de servicii sociale;
- persoanele ale căror venituri constau în exclusivitate din ajutor social;
- persoanele cu handicap grav sau accentuat și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv reprezentanții legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate;
- persoanele care fac parte Serviciul voluntar pentru Situații de Urgență, pe perioada valabilității contractului de voluntariat.

Scutirea de la plata oricărei taxe speciale se acordă pe baza cererii contribuabililor, începând cu luna următoare celei în care persoanele în cauză prezintă acte doveditoare prin care se atestă situația respectivă.

SCURT ISTORIC

SIMONA RĂDULESCU

Comuna Valu lui Traian este formată dintr-o singură localitate - Valu lui Traian - ce a luat naștere conform noii împărțiri administrative - teritoriale din 1967 din satele Valea Seacă și Valu lui Traian, localități care datorită dezvoltării și ritmului intens de construire s-au apropiat una de cealaltă, contopindu-se.

Cele două localități, Valea Seacă și Valu lui Traian, au existat ca localități distincte sub numele de „Hasancea” (Valu lui Traian) și „Omurcea” (Valea Seacă), ambele fiind așezate pe linia celor trei valuri romane, zise ale lui Traian, și anume pe cel mai important dintre ele, Valul de Piatră. La 1-2 km Nord se întinde marele Val de Pământ, iar la Sud, cu intermitențe, Valul cel mic de Pământ.

Tipul de sat este înșirat de-a lungul șoselei naționale și a căii ferate Constanța - Cernavodă pe o lungime de 4,5 km. De o parte și de alta sunt străzi paralele și perpendiculare.

Pentru prima dată, denumirea de „Valu lui Traian”, apare în documentele oficiale, în luna octombrie 1925.

Din albumul cu poze frumoase

Imagine de la Ziua Recoltei

Foaia de Ovidiu

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Fie ca Anul 2016 să aducă locuitorilor orașului Ovidiu, bucurie în familie!

Când pentru întâia dată, i-am cerut președintelui Vasile Todi să extindem activitatea Uniunii Jurnaliștilor, în Dobrogea, prima localitate pe care, „fără de pricină”, mi-am dorit-o în paginile sale, a fost orașul Ovidiu. Și iată-mă astăzi, în dialog cu edilul acestui oraș, domnul George Scupra.

Domnule primar, înainte de a vă întâlni, am aflat că George Scupra, înainte de a fi primar, este un om cu o familie frumoasă. Pentru că scurtul nostru dialog se desfășoară în apropierea celei

dintâi sărbători cu specific creștin, ziua Nașterii Domnului, și pentru că această zi, mai mult decât oricare alta din calendar, este o zi a familiei, vă întreb: ce înseamnă pentru George Scupra, familia?

► Domnișoară Silvia, familia înseamnă un model, un model pe care l-am întâlnit în copilăria mea, și pe care eu îl continui cu sfințenie. Nu se poate, sau eu nu aș putea exista dincolo de familie. Familia e cuibul binecuvântat al omului aici, pe pământ.

Domnule primar, vorbim despre Crăciun, într-un oraș ca un baroc confesional, cu atâtea credințe...

► Domnișoară Silvia, într-adevăr, orașul Ovidiu are cetățeni de diferite confesiuni, oameni

George SCUPRA - primar al orașului Ovidiu

care se înțeleg foarte bine și se înțeleg, cred eu, tocmai pentru că știu că în Ovidiu, niciodată nu s-a pus problema cui se roagă un om, dar mereu s-a pus problema respectului pentru credința vecinului. Este știut faptul că, înainte de orice, credința este conștiință morală.

Dacă tot am rostit cuvântul „credință”, cu ce mesaj pentru locuitorii orașului Ovidiu ar dori primarul George Scupra să încheiem acest scurt interviu?

► Cu sincere urări de sănătate, viață lungă și pace în casele lor. Fie ca Anul 2016 să aducă locuitorilor orașului Ovidiu, bucurie în familie!

Dialog conceput de
SILVIA FECHETE

1 DECEMBRIE, SĂRBĂTORIT LA OVIDIU

De Ziua Națională a României, Primăria Orașului Ovidiu a organizat o serie de evenimente dedicate sărbătorii.

Manifestările au început la Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, unde în prezența d-lui primar George Scupra, a consilierilor locali și a reprezentanților instituțiilor din orașul Ovidiu, s-a oficiat slujba de sfințire a unui cozonac, realizat special pentru această sărbătoare, el cântărind aproximativ 82 kg.

Însoțit de Fanfara RAJA din Constanța și împreună cu toți cei prezenți la această slujbă, alaiul s-a deplasat pe Șos. Națională până pe platu Centralului Cultural „Elena Roizen”.

În deschidere, Fanfara RAJA a ținut un recital de cântece dedicate Zilei Naționale, urmat apoi de cuvântul d-lui primar, George Scupra, care a urat tuturor celor prezenți: „La mulți ani, România și la mulți ani, ovidieni! Vă urez să fiți sănătoși, puternici, împăciuitori și mai buni unii cu alții!”. Apoi, i-a invitat pe toți la o horă în acordurile fanfarei.

Evenimentul a continuat cu un spectacol de muzică și dans oferit de Ansamblurile din cadrul Centrului Cultural „Elena Roizen”, „Dobrogeanca” și „Armâna mea”.

Toți participanții la eveniment, aproximativ 700 de persoane, au fost întâmpinați cu mâncare tradițională românească, oferită gratuit de Primăria Ovidiu.

PREMIU DE EXCELENȚĂ PENTRU PRIMARUL NOSTRU

Primăriei Ovidiu, în realizarea proiectelor cu finanțare externă.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est, în colaborare cu Biroul Coordonator Pol de Creștere Constanța, în cadrul Galei „Premiilor de excelență pentru absorția fondurilor europene”, desfășurată pe data de 4 decembrie 2015, a acordat primarului George Scupra premiul de excelență pentru contribuția adusă în cadrul

CINCI PROIECTE DE INFRASTRUCTURĂ AU AJUNS LA FINAL

Una din prioritățile administrației locale în anul 2015 a fost lucrarea de infrastructură rutieră. Astfel, în acest an, a fost finalizat proiectul de reabilitare a Șosei Ovidiu - Galeșu - Poarta Albă și s-au continuat lucrările de reabilitare a Șosei Ovidiu - Lumina - Năvodari. În parteneriat cu C.N.A.D.N.R. au fost făcute lucrări de reabilitare totală a DN2A, care traversează Orașul Ovidiu. În acest moment, lucrările sunt finalizate în proporție de 80%, urmând ca în primăvara anului viitor să fie finalizate lucrările cu privire la alveole, bordurare și racordarea DN2A cu străzile perpendiculare. Au fost făcute demersuri și s-a reușit înlăturarea parapetilor de beton, ce urmau a fi amplasați pe DN2A în interiorul orașului. O altă lucrare în curs de finalizare este parcare de pe Str. Primăverii. Suprafața parcării este de aproximativ 480 mp și va asigura un flux rutier normal. Sensul giratoriu de la intersecția DN2A cu strada Poienii este aproape de finalizare. După ce lucrările au fost sistate o perioadă, din cauza lucrărilor de asfaltare de pe Șos. Națională, lucrările de finalizare sunt în curs, urmând ca până la sfârșitul lunii decembrie să fie gata. Totodată, au fost făcute demersuri la Inspectoratul Județean de Poliție, Serviciul Rutier, cu privire la linia continuă de la intersecția DN2A cu Str. Castanilor, la sesizarea mai multor locuitori, pentru a fluidiza traficul și a facilita accesul șoferilor pe DN2A. Avizul primit de la C.N.A.D.N.R. și Poliția Rutieră a fost negativ, deoarece legislația în vigoare nu permite în acea zonă marcajul discontinuu.

CADOURI PENTRU CEI MICI ȘI CEI MARI

Pentru al doilea an consecutiv, la inițiativa primarului George Scupra, toți elevii Orașului Ovidiu, începând cu grădinițele și până la clasa a XII-a, inclusiv toate cadrele didactice și personalul școlii au primit cadouri cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Cadourile au fost diferențiate pe grupe de vârstă și au fost împărțite celor aproximativ 2.500 de copii. În cadrul aceluiași proiect, au beneficiat de pachete pentru sărbători și pensionarii, indiferent de venit, din Orașul Ovidiu și cele două sate arundate, Poiana și Culmea.

„Este o minimă bucurie pe care o putem face în prag de sărbătoare pentru copiii și pensionarii din Ovidiu. Le urez tuturor Sărbători Fericite, cu multă sănătate și bucurii!” - a declarat domnul primar George Scupra.

PERFORMANȚĂ RECOMPENSATĂ PENTRU ELEVII DIN ORAȘUL OVIDIU

La inițiativa primarului George Scupra, pentru prima dată în Orașul Ovidiu au fost acordate burse de merit pentru elevii claselor V - XII din Orașul Ovidiu (inclusiv satele Poiana și Culmea) cu rezultate deosebite la învățătură în anul școlar 2014-2015, după cum urmează:

- 200 lei / elev/an, pentru elevii care au obținut media generală între 9 - 9,40 și nota 10 la purtare;
- 300 lei/ elev/an, pentru elevii care au obținut media generală între 9,50 - 9,99 și nota 10 la purtare;
- 500 lei/elev/an, pentru elevii care au obținut media generală 10 și nota 10 la purtare;

Tot în semn de recunoștință primarul George Scupra a oficiat ceremonia de premiere a 10 cupluri din Orașul Ovidiu care au sărbătorit 50 ani de căsătorie, Aceștia au primit flori, un album foto cu Orașul Ovidiu, diplomă și 450 lei. La mulți ani!

PAGINĂ COORDONATĂ DE PURT. CUV. GEORGE DRĂGAN

Foaia de Baia

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Dacă atunci când l-am cunoscut pe domnul primar Nicolae Ianuș, soarele dogoritor de Dobrogea „obliga” aparatele de aer condiționat să funcționeze la maximum, iată că acum frigul aspru ne-a ținut lângă caloriferele călduroase la o poveste de început de iarnă.

Domnule primar, ne întâlnim în luna decembrie, o lună în care se face bilanțul, iar după cum vorbește lumea, aș spune că a fost un an plin de proiecte.

► Într-adevăr, a fost un an destul de fructuos din punct de vedere al proiectelor realizate, chiar dacă a fost un an greu financiar. E o mare bucurie pentru mine că am reușit să asfaltăm drumul de legătură Baia - Panduru de 5 kilometri, pentru prima dată în istoria satului. Asemenea și pentru satul Camena, am făcut drumul de legătură care leagă DN22 de așezare. Suntem în plină construcție a blocului ANL cu 24 de apartamente. Deja s-a ajuns la etajul unu și cât ne permite încă timpul, lucrăm intens. Continuăm cu acoperișul bisericii Parohia Baia 2, pe care din păcate nu am reușit să-l finalizăm anul ăsta, dar la anul cu siguranță va fi gata.

Ați enumerat o mulțime de realizări, spuneți-mi, vă rog, care dintre ele vă este cea mai aproape de suflet?

► În fiecare proiect am pus o părticică din inima mea, am pus suflet în tot ce am făcut încă

de la început, de când am preluat administrația locală. Atunci când am venit, mi-am zis că trebuie să fie alimentare cu apă, o consideram prioritară, pentru că acolo unde este apă este viață. Nici măcar Baia nu avea, acum toate satele au alimentare cu apă și apă fără restricție, rețineți! Sunt unele sate, chiar orașe, care au restricție la apă, la noi nu este cazul. După aceea, a urmat canalizarea. La toate am ținut, dar cred că cea mai de suflet, este acum construcția bisericii Parohia Baia 2. Îmi doresc tare mult să o văd terminată. Sunt multe lucruri în Baia care s-au făcut pentru prima dată. Spre exemplu, suntem a doua comună din țară care avem Trezorerie. Una este în Alba Iulia, dacă îmi amintesc bine și alta la noi. Pe data de 14 vom inaugura sediul de Evidența Populației, ne-am rupt de Babadag, am luat cele cinci comune limitrofe și am făcut acest serviciu. M-am luptat să realizez acest proiect de trei ani de zile. Consider că este un lucru bun, cetățenii să nu mai fie nevoiți să meargă la oraș pentru pașaport, buletin și orice alt act trebuincios.

Am văzut că ați avut un eveniment fastuos de Ziua Națională a României, mi-ați spus că a devenit o tradiție.

► Da, fără să fiu acuzat de lipsă de modestie, dar de acum cinci ani, de pe timpul mandatului meu a început să se țină an de an această manifestație și eu așa consider că este normal. Anul acesta a fost asistență numeroasă, a fost invitat și domnul deputat Ion Bălan, care este de aici din comună, au participat consilierii locali și toți oamenii din sat care și-au dorit să fie

cu noi în fața Monumentului Eroilor, apoi la fașole și cârnați. Pot să vă spun că au fost peste 300 de oameni.

Am vorbit despre proiecte, spuneți-mi dacă atrageți și fonduri europene.

► Am avut pe Măsura 125, drum de exploatare agricolă, cinci kilometri de asfalt în câmp. Vrem să depunem pe fonduri europene pentru asfaltare drumuri, infrastructura este prioritară. Am reușit din surse proprii să le pietruim, să le modernizăm cât de cât. Spre exemplu, Ceamurlia trei sferturi din sat, Panduru la fel, Ceamurlia tot satul, urmând să turnăm asfalt peste tot dacă prindem un proiect cu fonduri europene.

La capitolul taxe și impozite cum stă comuna Baia?

► Nu strălucit. Pot să spun că satul Baia se dezvoltă, după părerea mea este comuna cu cele mai mari investiții din punct de vedere economic, satul Baia având contribuabili mari. Din păcate, satele se depopulează încontinuu. Ori cât aș încerca eu să modernizez, ei tot pleacă. Am încercat să creez școli cu condiții la fel de bune ca cele de la oraș, dar în zadar.

Este grea munca, domnule primar, cu oamenii?

► Dacă o faci cu responsabilitatea funcției și cu dragoste de oameni, nu este greu.

Ușa mea este permanent deschisă pentru a-i asculta și a le rezolva problemele atât cât este posibil și legal.

- va urma -

CULTURA HAMANȚIA

Înv. MIRELA DRAGNEA

Așezată între culmile domoale ale Podișului Casimcei are un trecut istoric puțin cunoscut.

Pe raza localității se găsesc 26 de movile despre care crezi la prima vedere că sunt rămășițe ale vechilor munți Hercinici, dar nu este deloc așa. Sunt mărturii ale trecutului. Acum aproximativ 6000 de ani pe aceste locuri au poposit, venind dinspre Anatolia de vest, un popor care își cinstea războinicii. Construiau la moartea lor aceste movile numite tumuli. Războinicii erau îngropați în poziție chiricită, înveliți cu stuf și ocră. Datorită ocrului căpătau culoarea cărămizie și au rămas în istorie ca și Cultura ocromanilor sau Jamnaia. În zilele noastre o parte din aceste movile au fost distruse de fermieri prin lucrările agricole. S-au distrus astfel mărturii istorice.

- va urma -

FESTIVITATEA DE DECERNARE A TITLULUI „JURNALIST AL ȚĂRII DOBROGEI”

Înmânarea titlului de „Jurnalist al Țării Dobrogei” a adus bucurie nu doar Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric pentru că a găsit copii talentați, ci și Școlii Gimnaziale Baia, care și-a aplaudat cu frenezie elevul. Soarele ne-a fost martor într-o zi capricioasă de decembrie la ceremonia de decernare a premiului alături de domnul primar Nicolae Ianuș, domnul director al școlii, Daniel Constantinescu și doamna învățătoare Mirela Dragnea. Nu știu dacă sosirea noastră acolo a convins ceața să stea deoparte, dar știu că asistența numeroasă formată din dascăli și elevi m-au făcut să resimt atmosfera din copilărie. Le mulțumim participanților, lui Liviu Dascălu pentru curaj și inițiativă și îi îndemnăm pe elevii din Baia să continue pe drumul cărții.

COMPETIȚIE SPORTIVĂ LA BAI

Competiția sportivă organizată la Sala de sport din localitatea Baia între echipele de fotbal și handbal, fete și băieți, ale Școlilor Gimnaziale Baia, Ceamurlia de Jos, Jurilovca, Mihai Bravu, Stejaru, Ceamurlia de Sus și Turda a adus câștigătorilor multe surprize. Cei mai buni au fost recompensați cu diplome și cupe, iar la final toți cei prezenți și-au dat mâna urându-și succes.

PAGINĂ REALIZATĂ DE SILVIA FECHETE

Foaiia de Cumpăna

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

CORINA ANDRIES

În perioada 3-4 decembrie 2015, la Bruxelles, s-a desfășurat cea de-a 115-a sesiune plenară a Comitetului Regiunilor.

Liderii locali sunt interesați să îmbunătățească pachetul de măsuri privind economia circulară al Comisiei sub aspectul gestionării deșeurilor municipale și a deșeurilor alimentare.

Orașele și regiunile salută faptul că propunerea are un domeniu de aplicare mai larg, însă regretă anumite deficiențe, precum lipsa unor obiective obligatorii pentru prevenirea generării de deșeuri. Comitetul European al Regiunilor salută pachetul de măsuri privind economia circulară, adoptat de Comisia Europeană la 2 decembrie și va contribui la îmbunătățirea acestuia prin noi avize privind reducerea volumului de deșeuri municipale și, respectiv, gestionarea durabilă a deșeurilor alimentare.

Spre o economie circulară

Principalele revendicări ale regiunilor și orașelor din Europa au fost prezentate în februarie 2015, în Avizul „Spre o economie circulară: revizuirea legislației UE în materie de deșeuri”, elaborat de doamna Mariana Gâju, primarul localității Cumpăna, România.

CoR a sprijinit propunerea anterioară a Comisiei privind economia circulară, inclusiv obiectivul obligatoriu din punct de vedere juridic privind reciclarea a 70% din deșeurile municipale până în 2030 și a solicitat să se instituie astfel de obiective obligatorii separate și în ce privește prevenirea generării de deșeuri,

precum și reutilizarea. În cadrul noului pachet, obiectivele privind reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale au fost reduse de la 70% la 65%, iar în comparație cu pachetul anterior, obiectivele privind reutilizarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje au devenit mai puțin exigente, iar termenele-limită au fost prelungite.

În ceea ce privește utilizarea depozitelor de deșeuri, noul pachet de măsuri privind economia circulară prevede o flexibilizare a dispozițiilor din 2014, care fuseseră susținute de către membrii CoR în acest an, incluzând însă un obiectiv obligatoriu de reducere, până în 2030, a volumului deșeurilor stocate în depozite până la maximum 10 % din volumul total al deșeurilor.

Nou pachet de măsuri

„Vom examina atent toate propunerile și toate motivele care au stat la baza introducerii acestor modificări”, a afirmat raportorul, d-na Gâju, care a adăugat: „Cu toate acestea, salutăm îndemnul adresat de Comisia Europeană statelor membre, de a monitoriza și de a evalua implementarea măsurilor de prevenire a generării de deșeuri pe baza unor indicatori și a unor ținte corespunzătoare, în special pe baza cantității de deșeuri municipale pe cap de locuitor.”

În intervenția sa din cadrul sesiunii plenare a CoR de joi, 3 decembrie, vicepreședintele Comisiei Europene, dl Frans Timmermans, a pledat în favoarea noului pachet de măsuri privind economia circulară „Propunerea noastră nu este inferioară celei prezentate anterior: de la un angajament aproape utopic, am ajuns la ceva care poate fi pus cu adevărat în practică”. În ceea ce privește reducerea obiectivului privind reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale până în 2030, de la 70% la 65%, dl Timmermans a afirmat că „propunerea noastră acoperă întregul spectru al problemei și ia în considerare, de asemenea, prevenirea generării de deșeuri. Reciclarea a 70% din deșeuri nu este mai favorabilă pentru mediu decât recicla-

rea în proporție de 65% a unei cantități reduse de deșeuri, ca urmare a măsurilor preventive”. Timmermans a reamintit necesitatea de a lua în considerare divergențele actuale dintre statele membre: „În loc să stabilim obiective pe care unele țări nu vor fi niciodată în măsură să le atingă, propunem să ne angajăm în mod eficient alături de cei rămași în urmă, prevăzând obiective realizabile și programe care să le permită recuperarea decalajelor”.

Abordarea vicepreședintelui Comisiei a fost susținută întru totul de către dl Domenico Gambacorta, președintele provinciei Avellino (IT-PPE), raportor pentru viitorul aviz al CoR pe tema gestionării deșeurilor. „Pachetul de măsuri merge în direcția cea bună”, a afirmat el, adăugând „În ceea ce privește stabilirea de obiective, vom încerca să ne asigurăm că se va ține seama de diferențele dintre teritoriile UE, astfel încât performanțele înregistrate și îmbunătățirea lor să poată fi măsurate și recompensate într-un mod coerent. Trecerea la o economie circulară ar trebui să se bazeze cât mai mult posibil pe mecanisme de piață, care să ofere beneficii atât cetățenilor noștri, cât și mediului de afaceri și mediului înconjurător. Vom invita insistent toate nivelurile de guvernare să își unească forțele pentru a utiliza deșeurile ca pe o resursă valoroasă pentru realizarea unei economii de piață durabile”.

Reducerea deșeurilor alimentare

În plus, deșeurile alimentare vor face obiectul unor propuneri în cadrul unui aviz elaborat de dl Ossi Martikainen (FI-ALDE). Acesta a declarat: „Salut atenția pe care Comisia o acordă reducerii deșeurilor alimentare și mă bucură în mod deosebit crearea platformei UE privind risipa de alimente. Regret, însă, absența unor obiective mai specifice privind reducerea deșeurilor alimentare, în conformitate cu Rezoluția CoR privind alimentele durabile (RESOL-VI/004), în care am susținut o reducere cu cel puțin 30% până în 2025”.

Colinde cu FUEGO ÎN PRAG DE CRĂCIUN

VERONICA MUSTAFA

colindelor printr-un concert marca Fuego.

Oferim acest spectacol de colinde din tot sufletul cumpănenilor, a declarat doamna primar Mariana Gâju.

Evenimentul, intitulat „Acasă de Crăciun”, face parte din turneul național de iarnă al artistului.

FEMEILE DIN GRUPURI VULNERABILE, INVITATE LA O DEZBATERE PUBLICĂ LA CUMPĂNA

Gabi COJAR

Proiectul s-a adresat unui număr de 540 de femei provenind din grupurile vulnerabile, în special femei consumatoare de droguri, foste consumatoare sau aflate în risc de consum de droguri. Obiectivele principale au urmărit dezvoltarea abilităților și competențelor profesionale ale acestora și creșterea capacității de ocupare pe piața muncii în regiunea Sud-Est. Femeile provenind din grupul țintă au beneficiat de cursuri de formare profesională, ceea ce le va asigura atât o șansă în plus la accesarea unui loc de muncă, cât și la dezvoltarea personală și profesională, fapt ce va contribui la o participare crescută pe piața muncii a femeilor și la obținerea de calificări relevante.

Festivalul Național de Muzică și Dans pentru Minoritățile din România, „Mini Armonii”

Foaia de Slava Cercheză

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

PE DRUMUL CARE DUCE LA VALORI

„FĂRĂ IVAN IGNAT, DOBROGEA AR FI AFLAT MULT MAI TÂRZIU DE EXISTENȚA ACESTEI TINERE STRĂLUCITE”

Părăsesc drumul spre Tulcea și brusc, intru într-o poveste. Pentru că orice drum care duce spre Slava Cercheză, trece prin poveste, o poveste în care trăiesc și muncesc oameni cu sufletul curat ca niște cădelnițe. Lipovenii, cea mai credincioasă latură a ortodoxismului, ortodocși de rit vechi, creștini educați să trăiască și să moară la locul și pe vorba lor. Cele două degete, alese de ei pentru închinare, simbolizează partea divină și partea omenească a Mântuitorului.

Las în urmă Slava Rusă, cu casele ei frumoase, îngrijite și cu biserica maiestuoasă, semn veșnic al credinței fără margini în Dumnezeu, a lipovenilor. Vin, astăzi, în Slava Cercheză, la invitația conducerii jurnalului regional „Dobrogea”, care la inițiativa directorului general, domnișoara Silvia Fehete, desfășoară în Țara Dobrogei, o inedită formă de emulație creatoare, numită: „Fii jurnalist pentru o zi”. Un concurs, de creație literară, menit să încurajeze tineretele talente aflate încă pe băncile școlii. După o atentă selecție, cele mai valoroase lucrări sunt publicate în jurnalul regional „Dobrogea” și apoi, premiate în mijlocul comunității careia îi aparțin.

La Slava Cercheză, dascălii și elevii aflați în careu așteaptă prezența conducerii jurnalului

„Dobrogea”, pentru a înmâna premiul acestei ediții. Mă „fofilez” și eu între elevi, ascultându-le opiniile despre acest moment. Dacă le-aș consemna, ați fi surprinși să aflați modul extrem

Laureata concursului alături de doamna director Irina Ehimov, de colegi, dascăli și de reprezentanții Uniunii Banatului Istoric

de serios cu care ei, elevii Slavei, privesc astfel de evenimente. Nu mai e timp. Doamna Irina Ehimov, directorul școlii din localitate, salută în

debutul alocuțiunii sale, prezența domnișoarei Silvia Fehete și a domnului Vasile Todî.

La capătul cuvântărilor, aflăm numele laureatului: Ana Vasiliev, elevă în clasa a VII-a A. Vizibil emoționată, ea îndeamnă colegii, în cuvântul său de mulțumire, să citească mai mult și să... scrie.

Profit de faptul că oaspeții sunt invitați, la sfârșitul ceremoniei, în cancelaria școlii, pentru a-l ruga pe președintele fondator al jurnalului regional „Dobrogea”, domnul Vasile Todî să îmi răspundă la o singură întrebare:

Cum vi se pare Slava Cercheză, domnule Todî?

Mă aflu aici, grație unui om extrem de receptiv la efortul de promovare a comunei sale, domnul ing. Ivan Ignat. Fără Ivan Ignat, Dobrogea, ar fi aflat mult mai târziu de existența acestei tinere strălucite, căreia îi prevăd un viitor frumos. Felicit conducerea școlii și în special, părinții acestor îngeri lipoveni. Au și îngerii naționalitate... Și ca să revin, ex abrupto, la întrebare, Slava Cercheză îmi pare o comună cu părinți care știu să își crească copiii.

DIALOG CONSEMNAȚ DE
NICOLETA TOMESCU

OBICEIURI ALE RUȘILOR LIPOVENI

ANA MARIA POPA

Referitor la portul rușilor lipoveni, acesta se păstrează în special, în unele localități din Dobrogea, doar când se merge la biserică. Este obligatoriu ca femeile să intre în lăcașul sfânt cu capul acoperit cu batic (de obicei înflorat), să aibă fusta lungă și largă, legată cu un brâu special multicolor (pois), împletit din lână și cu ciucuri la capete, și bustul să-l aibă îmbrăcat cu o bluză cu mânecă lungă. Părul femeilor măritate este împletit în două cozi acoperite sub batic cu kicika (o „tichie” specială), iar cele nemăritate își prind părul într-o coadă, fiind legată cu panglici multicolore. Bluzele și taioarele pot fi confecționate din același material din care este făcută și fusta. Femeile în vârstă poartă la biserică mătaniile - lestovka. Bărbații trebuie să fie îmbrăcați pentru biserică cu cămăși cu mânecă lungă, legate la mijloc cu un brâu, și cu pantaloni lungi. În prima săptămână a Postului Mare, este obligatoriu să mergi la biserică să te spovedești, primind de la preotul duhovnic, drept „pedeapsă” pentru păcate, un anumit număr de mătâni pe care urmează să le faci în decursul postului. Dintre obiceiurile păstrate până în zilele noastre, cel mai bine s-a conservat Maslena - Maslenița (Săptămâna Brânzei și a Laptelui, Lăsata Secului) - o sărbătoare a spiritului, dar și a bunătăților, plină de voie bună, fiind săptămâna de dinaintea intrării în Postul Paștelui. Se pregătesc în acea perioadă preparate din lactate: colțunași cu brânză („vareniki”), clătite cu brânză („blini”), plăcintă cu brânză, piroști („piroghi”) cu brânză ș.a. În unele localități, în special în cele din Dobrogea, grupurile se plimbă de Lăsata Secului pe străzi interpretând diverse cântece vesele.

„LIMBA NOASTRĂ-Î O COMOARĂ”

IRINA EHIMOV

Pe 28 noiembrie 2015 la Școala Gimnazială Slava Cercheză s-a desfășurat o foarte frumoasă activitate metodică la nivel de județ privind stimularea studiului limbilor materne. Au participat profesori de la școli din județ unde se predau limbile: rusă, turcă și greacă. De asemenea, a participat și inspectorul pe minorități de la ISJ Tulcea, doamna prof. Nadea Casian și doamna Pasa Policov, expert de la Direcția Generală Învățământ în Limbile Minorităților. La activitate au fost prezenți, atât copiii școlii noastre, cât și de la Școala Gimnazială Ciucurova. Astfel, s-au prezentat scurte istorii și tradiții ale rușilor lipoveni, ale turcilor, ale ucrainenilor și ale romilor, etnii care sunt reprezentate în zona noastră. Apoi, copiii au susținut un program artistic divers cu dans, scenetă și cântece. Toți participanții au fost încântați de această întâlnire, de ocazia a de a afla mai multe unii despre ceilalți, ceea ce demonstrează încă o dată armonia și înțelegerea reciprocă în care conviețuiesc etniile în Dobrogea. La organizarea acestei activități au contribuit toate cadrele didactice ale școlii noastre (Olimpia Simion, Alina Muscalu, Paula Agap, Alexandra Marcov, Anișoara Andrei, Valentina Ivan, Valentina Zenovei) în frunte cu doamna prof. Paraschiva Bădescu.

LA MULȚI ANI, ROMÂNIA!

GABRIELA NEAGOE

Ziua Națională a României este sărbătorită în întreaga țară prin parade și diverse evenimente artistice. Nici copiii din comuna Slava Cercheză nu au rămas indiferenți și la îndemnul doamnelor profesoare Alexandra Marcov (profesor de limba engleză) și Olimpia Simion (profesor de educație fizică) au marcat această zi printr-o acțiune inedită. Elevii au inscripționat podeaua sălii de sport cu mesajul „La mulți ani, România!”

Foaia de Casimcea

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RECOMPENSĂ PENTRU VALOARE

Claudia CIOPAN

Dând dovadă de multă ambiție și profesionalism la doar un an de la înființare ansamblul „Doina Casimcei” a reușit să câștige marele premiu al festivalului „Ziua Floriilor” din localitatea Mircea Vodă-Brăila. În același an ansamblul a participat la „Festivalul Județean de Folclor din Tulcea”, unde a obținut locul I, urmând trofeul festivalului „Lină, lină Chiralină” desfășurat la Brăila.

La scurtă vreme micii artiști au participat la Festivalul internațional pentru copii și tineret „Peștișorul de aur” - Tulcea unde au obținut locul I, urmând, Festivalul de folclor de la

Târgu Jiu” - locul I, „Festivalul de folclor de la Vatra Dornei” - locul I, „Festivalul de folclor

de la Șimleul Silvaniei” unde au obținut locul I. Festivalul Internațional de folclor „Cătălina Iași” locul III precum și la alte festivaluri de folclor.

Datorită muncii și rezultatelor obținute la diferite festivaluri, membrii ansamblui, Doina Casimcei au arătat frumusețea folclorului românesc și oamenilor din republica Macedonia și Bulgaria.

Meritul acestor premii se datorează și domnului instructor, profesor Marian Coman.

Mediatizarea acestui ansamblu se face pe pagina de facebook a „Doina Casimcei”.

Acest ansamblu promovează portul popular cât și dansul traditional dobrogean.

OBICEIURI ȘI ÎNDELETNICIRI

DORINA ENĂCHESCU

Obiceiul colindatului este forma de manifestare specifică sărbătorii creștine a Nașterii Domnului. De obicei, copiii colindă în dimineața Ajunului de Crăciun până la prânz. Colindatul cetelor de copii și flăcăi continuă și în noaptea Ajunului Anului Nou, când se fac urăturile cu Plugușorul, Sorcova și Plugul, centrate pe urări legate de belșug și sănătate pentru colectivitate.

În Casimcea, pe lângă păstrarea obiceiurilor și tradițiilor principala îndeletnicire a locuitorilor este creșterea animalelor, în gospodăriile ciobanilor din practicarea păstoritului se obțin următoarele produse: lapte, brânză, lapte acru, urda, unt, smântână și lână.

Dogaritul este un meșteșug foarte vechi, apărut din nevoia de a transporta și depozita lichide, acesta artă de a prelucra lemnul este reprezentată și în Casimcea.

Cu timpul, odată cu apariția vaselor din sticlă și din plastic, dogaritul nu a mai adus profit meșteșugarilor, în prezent fiind practicat de un număr din ce în ce mai mic de persoane vârstnice.

Meșteșugul picturii icoanelor pe sticlă i-a atras pe elevii din școala Casimcea, pe mai multe categorii de vârstă unde au realizat lucrări de o frumusețe deosebită cu care au participat și la diferite concursuri. Ouăle frumos încondeiate tot de copii au fost prezentate la, Târgul Fermierilor din comuna Casimcea.

Drumurile noastre...

Lucrări de asfaltare a drumului județean 222 E, între localitățile Casimcea și Rahman

OAMENI AI COMUNEI NOASTRE

ARINA MATEI

Maria Stîngă s-a născut în satul Războieni, comuna Casimcea, județul Tulcea, este profesor de muzică la Colegiul Național Mircea cel Bătrân din Constanța, are o voce caldă, plină de sensibilitate și a descoperit la bătrânele din satele tulcene, Războieni și Cerbu, două colinde: „Născut-ai, crescu-t-ai!” și „La marginea satului”.

Colindul „Născut-ai, crescut-ai”, specific satului Războieni, jud. Tulcea, cules în anul 2012, de la Drăgan Mihai, prezintă simboluri arhaice și motive din mitologia populară: „Născut-ai, crescut-ai/ De-un verde dulfonu’/Dulfon frunza-i deasă/ Jos e umbra groasă/ Doamne/Jos, la rădăcină”.

În colindul laic pentru fată de măritat, „dulful” (sau „dulfonul”) este un personaj fabulos,

un fel de duh al Mării Negre, care intermediază inițierea tinerilor însurăței – frumoasa Ileana, care „ghindosește” – coase pentru zestrea de măritat, în „leagănul de mătase” – ideal al frumuseții feminine în credințele populare – și Ion Voinicu – „Asear-a sositu’/ De prin ape line/ De prin țări străine/ De prin ape reci/ De la turci și greci”.

În alte colinde dobrogene, dulful fură merele din grădina lui Voinea și, ajuns în postura de a fi „săgetat”, ca și frații săi, îi făgăduiește voinicului pe sora sa de soție.

Motivul mării este specific colindelor dobrogene, căci marea este, în mitologia populară, imaginea originară a începutului și a sfârșitului, ne amintește că viața a apărut, așa cum a confirmat știința în apă.

Elevii școlii NOASTRE - MESAGERII COMUNITĂȚII

ELENA MIRON

Deși puțini ca număr dar cu o imaginație și creativitate deosebită elevii claselor V- VIII, de la școala gimnazială Casimcea, au participat pe 3 noiembrie 2015 la concursul „E Concurs! Reciclăm creativ!” organizat de Consiliul Județean Tulcea în toate școlile (V-VIII); liceele din județ. Fiecare echipă (participant) a venit cu o idee ce vizează folosirea materialelor reciclabile/reciclate. A trebuit să refolosească într-un mod inedit deșeurile din mediul înconjurător, transformându-le în idei de artă. Au fost premiați cu diplome, tricouri și insigne toți elevii participanți. De asemenea s-au distribuit sute de pliante și flyere, Organizatorii concursului au fost mai multe cadre didactice care predau la clasele gimnaziale coordonate de consilierul educativ.

Considerăm că obiectivele acestei activități au fost atinse, activitatea în sine având un im-

pact deosebit asupra elevilor. Aceștia au înțeles că mediul în care trăiesc trebuie protejat, păstrat pentru generațiile viitoare.

Misiunea acestei activități a fost atât pentru formarea spiritului „eco” al elevilor cât și transformarea lor în mesageri ai întregii comunități în păstrarea echilibrului ecologic al naturii.

Sperăm că prin entuziasmul și abnegația lor își vor duce misiunea până la capăt cu succes.

Foaia de Tulcea

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Administrația locală își propune să atragă cât mai mulți investitori în municipiul Tulcea

- urmare din numărul trecut -

Domnule viceprimar continuăm dialogul nostru cu ochii pe proiecte?

După cum am vorbit și mai devreme, unul dintre proiectele importante ale Primăriei Municipiului Tulcea este Reconstrucția ecologică în polderul Zaghen, mai exact crearea unei minidelte pe o suprafață de aproximativ 250 ha, cu tot

cu ecosistemele specifice acestei zone. Printr-un alt proiect, se va realiza un sat pescăresc, asemenea celor din Deltă, tot în Zaghen. Aceste proiecte sunt programate a se finaliza la sfârșitul acestui an.

► Un alt proiect în derulare și care se află în ultima etapă de implementare este „Reabilitarea și extinderea sistemului de apă și apă uzată în județul Tulcea”. Această investiție a presupus și crearea unei stații de epurare, care a fost deja inaugurată anul trecut.

De asemenea, avem în desfășurare și o serie de investiții cu un impact social puternic, destinate copiilor aflați în situații de risc sau cu posibilități financiare reduse și aici mă refer la următoarele proiecte:

- Centru multifuncțional „Sofia”
- Centrul de zi pentru copii „Alice”
- Centrul de Îngrijire, Supraveghere și Educație Timpurie „Sibell”

Aș dori să mai amintesc și alte investiții importante pentru municipiul nostru:

- Îmbunătățirea infrastructurii urbane în zona Vest;
- Îmbunătățirea calității mediului prin împădurirea terenurilor degradate
- Reabilitări și dotări investiționale Liceul Agricol „N. Cornățeanu”
- Capacitatea de preluare a apelor meteorice
- Trecerea rețelilor de iluminat public, telefonie, televiziune din aerian în subteran pe străzile principale din municipiu

În ce măsură susțin parlamentarii trimiși de Tulcea în Parlamentul României, proiectele municipiului nostru?

► Parlamentarii tulceni și-au manifestat interesul pentru o serie de investiții care vizează Municipiul Tulcea, însă ne-am dori o colaborare mai strânsă, având în vedere faptul că Primăria Municipiului Tulcea are în derulare și își propune să dezvolte mult mai multe proiecte în folosul comunității.

Acele surse de finanțare pentru atragerea fondurilor europene au fost exploatate mulțumitor de municipiul nostru?

► Cea mai mare parte a proiectelor pe care Primăria Municipiului Tulcea le-a implementat și a celor care se află în desfășurare sunt finanțate cu fonduri europene prin diferite programe (POS Mediu, POP, POR etc.). Așadar, mă consider mulțumit de gradul de absorbție al finanțărilor europene pentru municipiul Tulcea,

Stere ȘACU - viceprimar al orașului Tulcea

dar nu ne oprim aici, vom continua să atragem cât mai multe fonduri externe.

Tulcea, domnule viceprimar, are și un serios potențial turistic. Pentru perioada de vârf a sezonului turistic, este suficientă infrastructura hotelieră?

► Infrastructura hotelieră s-a dezvoltat în ultimii ani tocmai datorită cererii din partea turiștilor veniți să viziteze municipiul și să-și continue călătoria în frumoasa Deltă. Anul acesta, numărul de turiști a crescut în comparație cu anul trecut, dar locurile de cazare au fost suficiente. Sunt turiști care revin în Tulcea, deoarece au fost mulțumiți de condițiile de aici sau recomandă cu drag acest loc.

Există un plan al administrației municipiului nostru de dinamizare a mediului economic, plan ce va duce desigur și la creșterea locurilor de muncă?

► Administrația locală își propune să atragă cât mai mulți investitori în Municipiul Tulcea. Contribuția noastră constă în asigurarea tuturor condițiilor necesare pentru ca activitatea agenților economici să se desfășoare în cel mai bun mod cu putință, și aici mă refer la infrastructura de drumuri, extinderea rețelei de alimentare cu apă, a rețelei de canalizare etc. Însă, mai departe, totul ține de felul în care investitorii percep începerea unui afaceri în Municipiul Tulcea, ca pe o afacere profitabilă.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

DE LA „DINAMO” LA TULCEA

DANIELA RADU

Fostul portar al echipei Dinamo București, Cristian Munteanu, este noul președinte a echipei de Liga a III-a, Delta Dobrogea Tulcea. Conducătorul grupării tulcene,

Florentin Manolache, a demisionat din motive personale, iar Cristi Munteanu a acceptat oferta de a prelua conducerea clubului de fotbal.

PATINOARUL CIUPERCA ÎȘI DESCHIDE PORȚILE

CORINA DUMITRESCU

Pentru al treilea an consecutiv, copiii tulceni, și nu numai, vor putea simți bucuria iernii, deși încă nu a nins. Direcția de Întreținere și Administrare a Patrimoniului (DIAP) Tulcea va deschide, pentru amatorii de distracție și mișcare în aer liber, patinoarul din Parcul Ciuperca.

COOPERARE ÎNTRE TULCEA ȘI VIETNAM

GEORGIANA DRĂGAN

În anul 2014 a fost semnată la Milano Înțelegerea de Cooperare între Județul Tulcea din România și Provincia Ben Tre din Republica Socialistă Vietnam, document care a consfințit dorința reciprocă de cooperare în domeniul de interes comun: administrație publică locală, mediu, sănătate, cultură, educație, sport, turism.

Pentru a consolida relația de cooperare, în perioada 11-16 decembrie 2015, o delegație condusă de dl. Nguyen Huu Lap, vicepreședintele Consiliului Popular al Provinciei Ben Tre, va face o vizită oficială în Tulcea.

DELTA DUNĂRII MAI APROAPE DE MUNICIPIU

Izabela ARSENIU

Obiectivul de la marginea Polderului Zaghen este în drumul turiștilor, dar se vrea mai degrabă o zonă de agrement pentru locuitorii municipiului.

Satul pescăresc tradițional de la marginea Municipiului Tulcea, din zona Polderului Zaghen, a fost inaugurat după aproximativ un an de la semnarea contractului de finanțare prin Programul Operațional de Pescuit derulat prin FLAG Delta.

Foaia de Babadag

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

ORAȘUL BABADAG ȘI REALIZĂRILE SALE

Una decembrie aduce în paginile jurnalului regional „Dobrogea”, orașul Babadag. Oraș care întrece drumul nostru prin regiune, iar pe această cale îi urăm bun-venit. Pentru că este sfârșit de an, am stabilit ca discuția cu domnul primar Georgian Caraman să se transforme într-un mic reportaj cu realizările de pe anul în curs.

BIBLIOTECA ORĂȘENEASCĂ „VALENTIN ȘERBU”

Primul obiectiv reabilitat în perioada 2012-2013, de importanță deosebită, a fost sediul Bibliotecii orășenești „Valentin Șerbu”. S-au făcut lucrări de amploare care au vizat renovarea sălilor de împrumut și înregistrare, a holului, construcția de la zero a unei toalete accesibile persoanelor cu dizabilități, precum și a unei anexe pentru personal. Printr-un proiect s-a creat un centru multi-media, dotat cu 5 calculatoare, video-proiector și periferice necesare.

Printr-un proiect inițiat încă din 2012, deus în 2013, finanțat în 2014 și finalizat în 2015, Centrul Cultural „Nicolae Bălășescu Nifon” a „suferit” o transformare completă. S-a început cu acoperiș nou 100% (prin cel vechi apă pătrundea până pe scenă și în sala de spectacole) și s-a continuat cu lucrări interioare ce au vizat toate încăperile centrului. Sala de spectacole beneficiază de interior renovat, corpuri noi de iluminat, scaune noi, mochetă nouă, climatizare, toalete noi cu facilități pentru persoanele cu dizabilități. S-a montat o centrală termică nouă și rețea termică nouă. Tâmplăria a fost schimbată în totalitate. La exterior s-a venit cu tencuială decorativă și crearea de căi de acces noi, plus parcare specială. De semnalat sunt noile sisteme de lumină și sunet, moderne, performante, sisteme ce asigură realizarea de spectacole de ținută atât în incinta centrului cât și în exterior. Iar dacă am adus vorba de spectacole, să nu trecem cu vederea cele prilejuite, atunci când situația financiară a permis, de „Festivalul Florilor de Tei”, de „Zilele orașului Babadag” cât și cele de Ziua Națională, adevărate premiere

pentru cetățeanul nostru. Trecem aici și evenimentele prilejuite de zilele eroilor, ale armatei române, ale zilei drapelului și cele de 1 Decembrie, ziua României, cu depuneri de coroane de flori și defilări ale unităților militare din zona noastră.

Formațiilor artistice li s-au asigurat condiții bune pentru deplasarea la festivaluri artistice județene, naționale și internaționale.

AGREMENT ȘI RELAXARE

Am avut în vedere reabilitarea parcului central, iar primele lucrări au însemnat redesignarea spațiilor verzi și a aleilor de acces, bănci noi, acoperite, în zona străzii Republicii, două foșoare noi și 4 balansoare pe o alee nouă, toaletă publică și sursă de apă potabilă, spațiu destinat animalelor de companie, reamplasarea spațiului de joacă pentru copii (dotat cu instalații noi și covor special de protecție), instalație de irigare independentă (ca sursă de

apă), renovarea Monumentului Eroilor și a zonei adiacente, rețea internet wireless, gratuită (în premieră pentru locuitorii orașului), precum și sistem video de supraveghere. Ca și proiect, parcul central va fi complet schimbat în bine și va avea și o fântână arteziană nouă și mobilier nou.

Tot la acest capitol mai putem trece noul parculeț din cartierul Bendea, foșoarele și băncile de la Centrul de permanență și de pe aleea dintre blocurile J și K.

Complexul sportiv „NELU STĂNESCU” ÎN HAINE NOI

După păreri unanimе, la ora actuală, după lucrările efectuate, Complexul sportiv „Nelu Stănescu” oferă cele mai bune condiții din județ pentru desfășurarea competițiilor sportive. Vorbim de lucrări efectuate în perioada 2012 – 2014 și care au vizat: vestiare și facilități absolut noi și moderne pentru echipele de fotbal, bănci de rezerve, refacere teren de fotbal cu instalație de

Granitul Babadag

irigat nouă și dotarea cu utilaj performant de tundere a gazonului. În premieră pentru oraș s-a construit un teren de mini-fotbal cu gazon sintetic și instalație de nocturnă și s-a creat un spațiu special pentru aducerea unor aparate de fitness în aer liber. Trebuie menționată și achiziționarea de echipament nou atât pentru echipele de seniori și juniori ale clubului „Granitul”.

Se mai merită amintită construirea de la zero a două terenuri de sport în cartierul Bendea, accesibile populației de etnie romă.

Am asigurat transportul sportivilor la diferite competiții interne și internaționale.

CENTRUL DE PERMANENȚĂ

După ce în anul 2010 spitalul din Babadag a fost închis, considerând că sunt slabe șanse ca în viitorul apropiat să se revină asupra măsurii respective, am acordat o atenție deosebită Centrului de Permanență. Printr-o sponsorizare obținută, am reușit chiar în 2013 să reabilităm complet încăperile de acolo și să îl dotăm cu cele necesare unor condiții bune pentru personalul medical și pacienți. Ne-am preocupat permanent ca Centrul de Permanență să fie aprovizionat cu medicamente și material igienico-sanitar necesare. În august 2015, prin Hotărârea Consiliului Local, am alocat un spațiu solicitat de Consiliul Județean Tulcea pentru deschiderea unei secții de primiri urgente (UPU).

CADOURI PENTRU FAMILII DEFAVORIZATE

Conștient că avem multe cazuri de persoane cu probleme materiale, încă din iarna lui 2012, împreună cu sponsori de omenie, am distribuit de sărbători pachete cu alimente de necesitate și categoriilor de persoane care, dezavantajate de criteriile legale, nu primeau ajutoarele de la Uniunea Europeană (pensionari și persoane fără venituri). Tot în preajma sărbătorilor de iarnă, copiii de la cămin, grădinițe și cei din clasele I – IV au primit pachete cadou cu dulciuri și fructe. Așa cum am mai spus, printr-un proiect, 5 copii din familiile defavorizate au stat la cămin. Intenționăm ca prin colaborare cu ONG-urile interesate să lărgim permanent aria de acoperire a acestui sector important al vieții.

Foaia de Crucea

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

PROIECTE PENTRU ANUL CARE VINDE

Domnule primar, v-aș ruga să fixați prin răspunsul dumneavoastră prioritățile în materie de investiții.

Pentru perioada 2014 – 2016, comuna constănțeană Crucea și-a fixat prioritățile în materie de investiții: grădinița din Crucea, realizată pe fonduri de la Ministerul Educației, rețeaua de canalizare la Crucea, rețelele de alimentare cu apă la Gălbiori și Stupina. De asemenea, o prioritate este și reabilitarea lăcașului de cult din Crucea, o biserică veche, construită la începutul anilor 1900 și care a fost afectată atât de traficul greu, dar și

de timp. „În biserică se află picturi valoroase, unde sunt reprezentați ctitorii, a contribuit inclusiv Regele Ferdinand la construirea ei”, a spus domnul primar, Gheorghe Frigioi. Potrivit edilului, un alt proiect privește reabilitarea trotuarelor din Crucea, Stupina și Gălbiori, care se află de-o parte și de alta a Drumului European și care nu au fost finalizate, lucrările fiind începute încă din anul 2010. „Cea mai mare parte a banilor provine din fonduri guvernamentale, ele sunt măsuri ale Guvernului, pe diferite axe prioritare și, de asemenea, priorități pe care le-am stabilit împreună cu Consiliul Județean Constanța. Există promisiunea că banii vor veni la Crucea și noi o considerăm mai mult decât atât, pentru că sunt lucrări ce trebuie terminate, din moment ce au fost începute. Se degradează și este păcat ca aceste investiții să se piardă”, a completat edilul. Întrebat dacă a fost semnat vreun document prin care i se dă promisiunea

că urmează să primească banii de care are nevoie și câți sunt, edilul a răspuns: „Am semnat un document, nu neapărat pentru finanțare, ci un document prin care noi prezentăm ca și priorități, de comun acord cu Consiliul Județean, cu cei care sunt implicați în derularea tuturor proiectelor viabile, de bun simț, a proiectelor de care orice comunitate are nevoie. Nu vorbim de parcuri în mijlocul pădurii, ci de proiecte de care avem nevoie: apă, canalizare, educație... Discutăm de aproximativ 4 milioane de euro pentru toate proiectele. Spre exemplu, în această perioadă reabilităm iluminatul public, mai bine spus schimbăm lămpile cu un consum foarte mare cu lămpi ecologice, care reduc consumul până la 60%. Au fost finalizate lucrările în Crucea și se lucrează în satul Stupina, într-un proces care va dura până la finalizarea tuturor străzilor, nu doar a celor principale”.

SOCIETATE SĂNĂTOASĂ

Prin intermediul proiectului „Societate Sănătoasă” și asistenței financiare acordate în cadrul competiției „Idei în Țara lui Andrei”, Primăria comunei Crucea alături de Asociația pentru dezvoltarea serviciilor sociale în mediul rural își propune amenajarea și dotarea a două spații de recreere pentru cei 26 de vârstnici găzduiți în Căminul de Bătrâni din comuna Crucea: un Atelier de Creație și o sală de fizioterapie. În cadrul proiectului, toți cei 26 de oaspeți vor fi evaluați de specialiști pentru identificarea nevoilor și abilităților fiecăruia, astfel încât programele de fizioterapie cât și cele de creație să fie în acord cu aptitudinile acestora.

Profesionalism și management eficient! Locul 1 în Top Afaceri România, localitatea Crucea, domeniul Construcții de clădiri! Felicitări!

SPECTACOL DE COLINDE CU FUEGO LA CRUCEA

În apropierea Crăciunului, Primăria și Consiliul Local Crucea s-au pregătit intens pentru a marca acest eveniment așa cum se cuvine. Ca în fiecare an, primarul Gheorghe Frigioi oferă tuturor copiilor și oamenilor nevoiași câte un pachet, ce constă în alimente specifice sărbătorii Crăciunului. Tot cu ocazia acestui eveniment, primarul a mai

pregătit și un concert de colinde susținut de Fuego, cetățean de onoare al comunei Crucea. Pentru activitățile derulate, administrația locală a alocat un buget de 6.000 de lei. Tot cu acest prilej, au fost premiați copiii care au câștigat concursuri de pictură lansate de Primăria comunei Crucea, urmând ca cele mai frumoase picturi să fie expuse la Primărie.

„O NAȚIUNE PUTERNICĂ SE BAZEAZĂ PE COMUNITĂȚI PUTERNICE”

Cu prilejul zilei naționale a țării noastre, domnul primar Gheorghe Frigioi a transmis prin intermediul jurnalului regional „Dobrogea” atât cititorilor noștri cât și locuitorilor comunei Crucea următorul mesaj: „Ziua Națională este ziua fiecărui român, este ziua fiecărui cetățean al României. În astfel

de momente, trebuie să ne gândim la istorie, la tradiția poporului român, în care putem găsi destule motive de mândrie și din care avem destule lecții de învățat. Dar o națiune puternică se bazează pe comunități puternice, iar noi trebuie să demonstrăm că asta suntem. Să demonstrăm că suntem mândri că suntem români. Iar mândria, la fel ca schimbarea, vine din fiecare român. Astăzi, toată lumea vorbește despre schimbare, dar această schimbare trebuie făcută în toți, nu doar în câțiva oameni de frunte de la care avem așteptări. Le doresc așadar tuturor românilor să fie ei, cei care pun umărul pentru schimbarea în bine a României!”.

PAGINA REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNULUI MARIAN FRIGIOI

Foaia de Cogealac

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Sărbătorile ce se apropie, să aducă tuturor locuitorilor comunei bucurii în familie și sănătate!

- urmare din numărul trecut -

Cogelacul, punct cardinal în calea drumeșilor pierduți în negura vremii, ba și a amintirii, este astăzi o comună care pășește demn spre o dezvoltare firească cerințelor europene. Mereu grăbit, domnul primar Gheorghe Alexa mă atenționează că „timpul e dușmanul cel mai mare al oamenilor” de aceea mi-am selectat extrem de rapid întrebările.

Domnule primar, sunteți un om mereu grăbit, chiar și în preajma sărbătorilor.

► Mai ales în preajma sărbătorilor.

De ce?

► Pentru că în această perioadă, sau mai

ales în perioada sărbătorilor, oamenii din aparatul administrativ, trebuie să fie extrem de atenți cu solicitările locuitorilor.

Domnule primar, ne aflăm foarte aproape de un nou an electoral.

► Domnișoară, sunt atâtea lucruri de făcut în comună, încât, chiar nu am timp să mă gândesc la alegerile viitoare. Dealtfel, alegerile, la nivel comunal și nu numai, se câștigă cu realizări, nu cu programe electorale, cu fapte, nu cu vorbe. Eu nu sunt politician, nu sunt un om politic, eu sunt un cetățean al comunei Cogealac, un fiu al Cogealacului și iubesc această comună întâi ca om și apoi ca primar.

Domnule primar, mai reprezintă investitorii, potențialii investitori, o preocupare a dumneavoastră?

► Pentru orice conducător de administrație,

conștient de încrederea pe care i-au acordat-o oamenii comunei, orașului, un investitor trebuie privit, cu respectul cuvenit unui om care își riscă banii, pentru a crea locuri de muncă altor oameni. În concluzie, eu am privit și voi privi mereu investitorii cu mult respect.

Aveți un mesaj de transmis locuitorilor comunei dumneavoastră, în luna în care celebrăm Nașterea Mântuitorului nostru, Iisus Hristos?

► Doresc, pentru locuitorii comunei mele, să avem un an, care să ne permită să obținem fondurile necesare pentru a putea definitiv proiectele aflate în derulare, iar sărbătorile ce se apropie, să aducă tuturor locuitorilor comunei bucurii în familie și sănătate!

Gheorghe ALEXA - primar al comunei Cogealac

Dialog consemnat de
Silvia FECHETE

POEȚI AI COMUNITĂȚII ARMÂNE

NICOLAE CARATANĂ

SIMONA LAZĂR

Nicolae Caratană a avut o viață chinuită, cu multe privațiuni, viață care a fost închinată numai poeziei. În acest sens, este semnificativ un citat din volumul autobiografic „Memorii ghetsimanice”: „Numai durerea

m-a determinat să descopăr poezia. După atâtea eșecuri, simțeam nevoia să plâng, ori nu poți plânge mai bine decât numai prin poezie. Prin poezie plânsul se transformă în cântec. Poezia am descoperit-o mai târziu. Fusesem nevoit să o descopăr. Când am pierdut orice speranță de a urma o școală superioară, mă rugai de poezie să-mi deschidă căile ei, să mă primească în altarul muzelor.”

Stăi n' dreptu

Limba-a noastră-i nă vishteari
ahândoasă, ahândoasă
bair di flurii, cântari,
ghinicuvintari n casă.

Limba-a noastră-i primuveară,
candilă di bană easti,
mults dushmanj vor s-nă u cheară,
ma u nviadză gionj shi nveasti.

Limba-a noastră easti cântic,
cântic di jali sh-di numtsă,
zboară veclji di discântic,
fuldzir tsi talji doi muntsă.

Limba-a noastră easti, armăne,
avră tsi u-adutsi seara,
Roma nă u deadi păne,
di la ea nă tradzim fara.

*veti = personalități

Di la năsă-avem căsmeti,
di la năsă-avem fumealji.
Eti pondi, eti shcreti
nu u-au scoasă dit timealji.

Limba-a noastră poarta flamburi,
ari izvuri sh-fântânj,
când u cântsă ti cutreamburi,
cânticlu sh-acreashti mănj.

Limba-a noastră caftă bratsă
ca s-u apără di-atselj
tsi u pliguesc tu fatsă
sh-li-arăchescu di fumelj.

Limba-a noastră-sh caftă soea,
sh-caftă limba shi duvletea.
S-u apărăm să-sh află boea,
S-u-apărăm să-sh afla vetea*.

TARIVERDE, PRINTRE CELE MAI FRUMOASE SATE

NATALIA POP

Pe lângă descoperirea monumentului de la Adamclisi, Panu Contogeorges a mai scris o monografie a Constanței, care ar trebui să mai fie și azi la Biblioteca Academiei Române. Între altele, cartea povestește cum, în urma căderii Constantinopolului, în 1453, turcii ajunseseră în sudul Dunării și astfel, și în Dobrogea, pe care au cucerit-o de la muntenii lui Mircea cel Bătrân ce domnea până la Marea Neagră. Mai erau tătarii și mai ales bulgarii, ce au încheiat gospodării prospere, pe care le-au părăsit în 1940, când s-a cedat Cadrilaterul bulgarilor și s-a făcut schimb de populație cu macedonenii. Cele mai frumoase sate erau însă, cele nemțești, înființate mai târziu, printre care și Tariverde, unde-și înjghebase o gospodărie și Petre Grigorescu.

Biserica din Tariverde

ISTORIA DE LA COLILIA

RALUCA MARTINOVICI

Întemeiat cu secole în urmă de ciobani transhumați și purtând numele unei plante de stepă, satul Colilia, din comuna Cogealac, mai există astăzi doar în amintire. În perioada comunistă, la sistematizarea rurală din 1968-1969, satul Colilia a fost propus pentru desființare și, sub loviturile buldozerelor, a dispărut. Pe locul vechilor construcții se mai văd doar movile de moloz, fiecare movilă, o gospodărie, o familie aflată la răscruce. Refăcută după proiectele arhitectului Teodor

Zidiri noi la Colilia

Ion din Constanța, bisericii i s-a făcut acoperișul (în exterior în două ape, în interior boltit), s-a îndepărtat tencuiala exterioară și s-a scos în evi-

dență piatra zidurilor. S-au păstrat ancadramentele ferestrelor și brăurile de stucaturi în registrul superior, în culori armonioase, iar treptele de la intrare din marmură albă. S-au montat uși masive și strane din lemn de stejar lucrate la Humulești-Neamț. În interiorul bisericii, opt coloane susțin acoperișul și delimitează absidele naosului.

Catapeteasma este sculptată tot în lemn de stejar, iar icoanele au fost realizate de pictorița Cojocaru din Tulcea. Biserica a fost pictată în fresco, în culori calde, luminoase, de pictorul Bejan Paraschiv din Galați.

OASPEȚI ÎN ȚARA DOBROGEI

Egoistă această iarnă, care cu aripi de ger bate peste conturul toamnei. Nu mai știu nici anotimpurile să se despartă... Departe de vânzoleala orașului Timișoara, la ieșirea din comuna Săvârșin, acolo unde drumul cotește brusc spre dreapta, apuc pe o cărăruie de munte străjuită de apa limpede a unui pârâu. Urc spre crestele Zărândului, o ghionoaie se aude în liniștea zilei trudind în puterea lemnului. Codrul încărunțit de ninsoarea de peste noapte face ca drumul meu spre casa de vacanță a doamnei cântecului popular bănățean, Elena Jurjescu, să fie decupat din legendele locului.

În căsuța cochetă, lângă bradul împodobit, sunt primită de o artistă, despre care marele etnomuzicolog Harry Brauner spunea în cartea sa „Să auzi iarba cum crește”: „Elena Jurjescu este posesoarea unui glas ieșit cu totul din comun. O artistă îndreptățită și prin talent să se apropie de muzica cultă”.

Dacă drumul până la dânsa l-am descris eu, pe domnia sa o las pentru dumneavoastră, cititorii jurnalului regional „Dobrogea” să o prezinte o altă mare personalitate a etnomuzicologiei românești, prof. univ. dr. Emilia Comișel: „Impresionant la Elena Jurjescu este felul extrem de personal de a-și interpreta cântecele. Nu numai glasul ei absolut unic, ci și sensibilitatea artistică desăvârșită o așază între marile interprete de folclor ale Neamului Românesc.”

Și închei cu maestrul Eugen Gal: „Din fericire, mai există interpreți de valoare, în fața cărora publicul nu-și ascunde respectul și îi recunoaște ca valori adevărate. Dintre aceștia, fără a greși, cred că putem cita câteva nume, alături de cei care astăzi nu mai sunt, nume care pot fi trecute în „Cartea de Aur”: Maria Ciobanu, Lucreția Ciobanu, Sofia Vicoveanca, Elena Jurjescu”. Laude? Nu. Nu sunt laude, sunt aprecieri ale unor mari personalități, deloc generoase cu elogiile. Aprecieri care au stârnit dialogul de mai jos.

Doamnă, sunteți una din puținele, foarte puținele interprete consacrate ale muzicii populare românești, care nu ați divorțat. Cum ați reușit?

Ciudat debut de interviu ați ales. Incisiv, merit să dinamiteze inerția dialogului amorf. Credeți că interesează pe cineva răspunsul?

Atâta timp cât această formă socială de bază, întemeiată prin căsătorie, este privită cu respect pe pământul Dobrogei, da!

Ei, bine, secretul unei căsnicii de durată, unică, mi-a fost relevat de o martiră a neamului românesc, de altfel i-a și fost acordat „Premiul pentru un destin excepțional în cultura română”, de Fundația Culturală Română în decembrie 1999, doamna Elena Constante, soția ilustrului folclorist, Harry Brauner, fratele pictorului suprarealist francez de origine română Victor Brauner. Demult, într-o interviu, acest model de soție își amintea cum, într-o zi de primăvară superbă, aplecată sub povara cumpărăturilor din piață și-a zărit soțul pe Calea Victoriei, fascinant de vesel, la brațul unei june blonde. „Și atunci, repede, repede, am trecut pe partea cealaltă”, și-a încheiat dânsa scurta amintire, dar nu înainte de a asigura reporterul, că „Hari a murit și nu a aflat niciodată că l-am văzut”.

Acesta e secretul?

Da, o soție, trebuie să vrea să treacă pe partea cealaltă, pentru a asigura liniște și durată unei căsnicii și soțul să nu afle niciodată acest lucru.

Dacă tot ne aflăm lângă „celula de bază a societății”, vă întreb, știind că soțul dumneavoastră este machedon, cum e să fii soție într-o etnie extrem de ancorată în tradiție, cum este aceea a machedonilor?

Machedonii sunt oameni vioi, credincioși lui

Dumnezeu și cuvântului dat. Dar sunt balcanici și chiar dacă astăzi ei nu mai jură credință pe o armă și pe o Biblie ortodoxă, totuși, când vine vorba de familie, brusc le dispare din dicționar cuvântul glumă. Cred că acesta este și motivul pentru care în neamul lor, divorțul este aproape necunoscut. A, să nu uit: Lena Constante era machidoancă!

De ce nu ați urmat sfatul lui Harry Brauner de a vă dedica muzicii de operă?

O activitate muzicală de asemenea anvergură cum solicită muzica clasică, m-ar fi îndepărtat pentru lungi perioade de timp de lângă părinți și m-ar fi supus unui efort fizic și psihic pe care eu, o fată fragilă și alintată, nu eram dispusă să-l fac.

Nu regretați acum?

Deloc. Opera românească are nume atât de mari, încât numai de-al meu nu duce lipsă, dar vatra aceea de pământ românesc, aflată între frumoasele dealuri ale Lipovei, până azi, nu mă are decât pe mine și crescând la sânul ei și fiindu-i datoare cu recunoștință, am arătat-o și o voi arăta mereu lumii, cântând-o!

Despre începuturile carierei artistice ale Elenei Jurjescu s-au scris pagini întregi de ziar, s-au filmat emisiuni speciale, chiar și despre anii dumneavoastră de școală și dacă îmi permiteți, vreau să vă spun că nutriend un respect infinit pentru învățământ, vă admir și ca pe una din puținele interprete de folclor cu școală făcută la vreme. Dar nu vreau să

ELENA JURJESCU

repetăm adevăruri cunoscute. Deci, vă întreb, doamnă Elena Jurjescu, de ce nu cântați în restaurante ori la nunți pe bani?

Din respect pentru propriile principii.

Nu ați cântat niciodată?

Am cântat din obligații contractuale, semnate la începutul carierei mele ca angajată a Ansamblului de Cântece și Dansuri „Banatul” din Timișoara. Dar și atunci, doar în unități reprezentative din alimentația publică și pentru foarte scurt timp. Restaurantul, nunta erodează în vreme sufletul unui artist, ba chiar, cu timpul și resursele demnității umane.

Acum când stăm de vorbă, am întrerupt pentru o clipă reportofonul, pentru a vorbi cu băiatul dumneavoastră care se află la Paris.

Alexandru m-a rugat să evit să vorbesc despre el, în interviurile care mi se solicită.

Care e suprema vocație a unei femei?

Aceea de a fi mamă. Un tată poate fi „tată de duminică”, dar o mamă niciodată!

Sunteți o luptătoare înverșunată împotriva manelelor.

Maneaua, ca gen muzical, există, eu doar am spus și spun că așa cum semnala regretatul George Pruteanu, manelele sunt ca mucegaiul pentru pâine: ceva care alterează. Nu am nimic cu cei care ascultă manele și nici cu cei care le cântă. Ei pot fi oameni cumsecade (din păcate, prea puțin instruiți). Eu arăt că „prăjitura” e stricată, avertizez. În rest, e treaba celor care doresc să mănânce prăjituri stricate.

Colegi de-ai dumneavoastră au intrat în viața politică: Irina Loghin, Floarea Calotă, dumneavoastră de ce ați evitat această arenă?

Când am văzut-o pe Elena Ceaușescu, la

zidul de la Târgoviște, am fost încredințată definitiv, că locul femeii trebuie să fie cât mai departe de politică. Cu atât mai mult cu cât soțul meu m-a convins, că într-o țară mică și slabă, istoria este repetabilă. Și când spun asta, mă gândesc la reversibilitatea ideologiilor.

Sunteți directoarea unui festival de folclor ajuns deja la ediția a VII-a și anume, Festivalul și Concursul de Folclor „Câte stele-s pe Banat”. Ce satisfacții i-a adus acest festival-concurs Elenei Jurjescu?

Satisfacția împlinirii unui vis al meu și anume acela, de a putea descoperi valori autentice ale interpretării cântecului popular, în conturul unui festival-concurs, al cărui juriu îl are anual ca președinte pe cunoscutul muzicolog prof. Gelu Stan.

Ați vizitat prin solicitări profesionale multe, foarte multe țări, greu accesibile românilor din România comunistă. Nu v-ați gândit niciodată să „rămâneți”?

Deseori mi se pune la interviuri această întrebare și răspunsul este mereu același: niciodată! Dar niciodată nu am fost întrebată: „de ce?”

Vă întreb eu: de ce?

Dacă este adevărat și este, că există boli profesionale, atunci și noi, interpreții de folclor, asemenea actorilor, suntem bolnavi prin dependență de limba română. Eu pot să cânt și în limba rusă, chiar cânt, cânt și în armână, am și înregistrat câteva cântece, dar numai în limba mea pot înțelege înțelesul cântecului vorbindu-mi. Amintiți-vă, vă rog, versurile poetului Gri-

gore Vieru și veți înțelege că nimeni nu poate sări peste umbra limbii materne. Este una din poeziile, pe care alături de cântecele mele, le port mereu în trăistuța memoriei.

Ne-o recitați?

De recitat nu pot, dar de spus da:

În aceeași limbă

Toată lumea plânge,

În aceeași limbă

Râde un pământ.

Și doar în limba ta

Durerea poți s-o mângâi,

Iar bucuria

S-o preschimbi în cânt.

În limba ta

Ți-e dor de mama,

Și vinul e mai vin,

Și prânzul e mai prânz.

Și doar în limba ta

Poți râde singur,

Și doar în limba ta

Te poți opri din plâns.

Iar când nu poți

Nici plânge și nici râde,

Când nu poți mângâia

Și nici cânta,

Cu-al tău pământ,

Cu cerul tău în față,

Tu taci atunci

Tot în limba ta.

Doamnă, vă mulțumesc atât în numele cititorilor noștri, cât și al meu personal, pentru amabilitatea cu care ați acceptat dialogul nostru.

Cu bucurie m-am întâlnit cu dumneavoastră și urez, în prag de sărbători, tuturor locuitorilor Dobrogei dragi, sărbători binecuvântate!

INTERVIU REALIZAT DE
Silvia FECHETE